№ 29. Warszawa, 17 (29 Sierpnia) 1898 r. Rok XLVII.

KORESPONDENT
ROLNICZY, HANDLOWY i PRZEMYSŁOWY.

Wychodzi jako pismo dodatkowe bezpłatne przy „Gazecie Warszawskiej.“

OCHRONA LASÓW.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:
„Ma być podług tego“.

w St.-Petersburgu,
4 go kwietnia 1888 roku.

Postanowienie o ochronie lasów.

Wstęp.

1) Moc obowiązująca przepisów, zawartych w niniejszem postanowieniu, rozciąga się na wszystkie lasy, należące do skarbu, wydziału „udziałów“, różnych instytucyj, towarzystw i osób prywatnych.

2. Dla ochrony lasów (art. 1) ustanawiają się środki: a) ochraniające lasy od zniszczenia i b) zachęcające do prowadzenia w przestrzeniach leśnych prawidłowego gospodarstwa i zaprowadzenia nowych lasów.

3) Z ogólnych przestrzeni leśnych (art. 1) te lasy, których bezwarunkowe zachowanie okazuje się niezbędnem w celach pożytku państwowego lub publicznego, poddają się specyalnym środkom ochrony. Lasy te nazywają się *ochronnemi.*

4) Za ochronne uznają się (art. 5) lasy i krzaki: a) wstrzymujące piaski lotne, albo przeszkadzające rozszerzeniu się tychże po brzegach morskich, brzegach rzek spławnych, kanałów i sztucznych wodozbiorników; b) broniące od zasp piaskowych miasta, wsie, drogi żelazne, szosowe i pocztowe, uprawne grunty i wszelkiego rodzaju użytki, tudzież te, których zniszczenie może sprzyjać tworzeniu się piasków lotnych; c) zabezpieczające brzegi rzek spławnych, kanałów i źródeł wodnych od oberwań się, podmuleń i uszkodzenia przez kry i d) rosnące na górach, krzywiznach i pochyłościach, jeżeli przytem te lasy i krzaki bronią od oberwania się ziemi i skał, albo przeszkadzają podmuleniu gruntu, tworzeniu się śnieżnych lawin i bystrych strumieni.

Środki ochrony lasów od zniszczenia.

5) Środkom, ustanowionym dla lasów ochronnych (art. 4), lasy poddają się tylko w razie uznania ich, w ustanowiony na to sposób (art. 29 ust. *a*, 30—36 i 38), za ochronne.

Uwaga. Za las ochronny może być uznana cała przestrzeń, albo tylko jej część, w ostatnim razie — jeżeli nie cała przestrzeń czyni zadość warunkom, określonym w artykule 4 niniejszego postanowienia.

6) Po uznaniu przestrzeni leśnej, albo jej części za ochronną, zamiana gruntu tejże na inne przestrzenie zabrania się, i prócz tego aż do zatwierdzenia planu gospodarstwa, sporządzonego zgodnie z artykułem 39 niniejszego postanowienia, nie dozwala się rąbać drzewa rosnącego na przestrzeni, uznanej za ochronną; zaś leżanina i suszki mogą być przysposabiane bez przeszkód.

7) Planami gospodarstwa w lasach ochronnych (art. 6), bez względu na to, do kogo takowe należą, na całej przestrzeni, albo na pewnej części tejże mogą być zabronione: a) całkowite wyrąbywanie lasu, z dozwoleniem jedynie stopniowego rąbania drzew, pod warunkiem kolejnego zadrzewiania w sposób naturalny; b) karczowanie pni i korzeni, jeżeli stan gruntu zagraża podmuleniami, oberwaniami się gruntu albo tworzeniem się piasków lotnych, albo też jeżeli pnie i korzenie są niezbędne dla naturalnego odnawiania się lasu, i c) pasanie bydła, zbieranie ściołki leśnej i inne użytkowania poboczne, gdy mogą spowodować zniszczenie lub zepsucie plantacyj leśnych.

Uwaga. Ustanowione dla lasów ochronnych ograniczenia w zakresie użytkowania ze strony właścicieli nie naruszają praw służebnościowych włościan w guberniach Królestwa Polskiego, przyznanych tymże włościanom przy ich urządzeniu gruntowem.

8) Na właścicieli lasów ochronnych (art. 4 i 5) z wyjątkiem skarbu i „udziałów“: nie może być wkładany obowiązek wykonywania żadnych czynności w zakresie gospodarstwa leśnego, wymagających rozchodów, jeżeli właściciele na to się nie zgodzą.

Uwaga. W lasach ochronnych: ogólnych, wjazdowych i spornych, pozostających pod zawiadywaniem skarbu, wzmiankowane w artykule 8-ym czynności z zakresu gospodarstwa leśnego, uznane podług planów gospodarstwa za niezbędne, wprowadzają się w wykonanie kosztem skarbu. W obwodzie wojska Dońskiego rozchody na wykonanie tych czynności przyjmują się na rachunek kapitału wojskowego.

9) W razie, jeżeli gdy połączone z rozchodami pieniężnemi czynności gospodarcze uznane będą za niezbędne dla zaoszczędzenia lasów ochronnych, należących do towarzystw, instytucyj i osób prywatnych, a właściciele takich lasów nie zgodzą się przyjąć na siebie tych rozchodów, ministeryum dóbr państwa ma prawo nabywać te lasy na rzecz skarbu podług oszacowania, dokonanego na zasadzie przepisów o wynagrodzeniu za majątki, wywłaszczane z prywatnego posiadania z polecenia rządu. Właścicielom tych lasów zachowuje się w ciągu lat dziesięciu od czasu nabycia ich na rzecz skarbu prawo wykupywania tychże, płacąc sumę, równą tej, za jaką były nabyte przez skarb, z dodaniem do niej wartości dokonanych w lesie robót i procentu po 6% rocznie od obudwu sum.

Uwaga. W lasach, które dostały się w podziale wsiom byłych włościan państwowych podług wpisów posiadania, tudzież w lasach „stanicznych“ wojska Dońskiego, w razie niemożności zaoszczędzenia plantacyj bez przedsięwzięcia czynności gospodarczych, wymagających rozchodów pieniężnych, i jeżeli włościanie lub towarzystwa „staniczne“ nie zgodzą się na poniesienie tych rozchodów ze swoich funduszów, przestrzenie leśne albo ich części, uznane za ochronne, wymieniają się na rozporządzalne lasy skarbowe lub wojskowe, albo też wskazane czynności popełniają się na rachunek specyalnych środków wydziału leśnego, a w braku tych ostatnich—kosztem skarbu państwa albo kapitału wojskowego, podług kompetencyi.

10) Wszystkie rozchody na sporządzenie planów gospodarstwa w lasach ochronnych (art. 39), z wyjątkiem przestrzeni należących do „udziałów“ i wojsk, przyjmuje się na rachunek skarbu państwa. W przestrzeniach „udziałowych“ i wojskowych wydatki te pokrywają się ze specyalnych środków wydziału „udziałów“ albo odnośnego wojska kozaków, podług kompetencyi.

11) W lasach nieuznanych za ochronne (ast. 3 — 5) zamiana gruntu leśnego na inne dozwala się tylko w następujących wypadkach:

a) gdy to będzie potrzebne dla dogodniejszego urządzenia majątku;

b) w celu uprawy gruntu pod winnice albo drzewa owocowe, tudzież pod czasowe użytkowanie rolnicze, z warunkiem sztucznego zadrzewienia wyrąbanych przestrzeni;

c) w celu zaokrąglenia granic przestrzeni leśnych, przedłużenia dróg i wzniesienia na tych przestrzeniach różnego rodzaju budowli;

d) przy rozgraniczeniu;

e) przy podziałach majątku;

f) w celu usunięcia szachownicy;

g) przy pierwiastkowem zadrzewieniu innych użytków na przestrzeni równej tej, jaka przeznacza się do wykarczowania, i gdy

plantacye na nowozadrzewionych częściach dosięgły trzechletniego wieku i przedstawiają rękojmię dalszego porostu i

h) w lasach sztucznie zaprowadzonych, zanim te lasy dojdą do lat dwudziestu, jeżeli zamiast nich grunta z pod lasu nie były karczowane.

12) Właściciel lasu, pragnący dokonać karczunku gruntu leśnego we wskazanych w artykule 11-ym wypadkach, obowiązany jest uwiadomić o tem właściwy komitet ochrony lasów, z objaśnieniem przyczyn, które go do tego skłaniają. Jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od dnia wysyłki takiego uwiadomienia, komitet ochrony lasów nie wyda rozporządzenia, zabraniającego projektowanego karczunku, to karczunek taki uważa się za dozwolony i właściciel lasu ma prawo przystąpić do niego.

13) W lasach, wskazanych w artykule 11 ym, zabrania się takie całkowite trzebieże lasów, wskutek których niszczy się zapas drzewa, naturalne zadrzewienie czyni się niemożebnem, a wyrąbane przestrzenie zamieniają się w pustki. Zabrania się również pasanie bydła w porębach i wśród młodzieży, która nie ma lat piętnastu.

14) Za trzebieże w żadnym razie nie może być uważane takie rąbanie lasu w przestrzeni nieuznanej za ochronną, które nie narusza planu gospodarstwa, sporządzonego dla tej przestrzeni w ustanowiony sposób (art. 40). Właścicielom lasów, nie uznanych za ochronne, dozwala się sporządzać plany gospodarstwa w nich, z zachowaniem przepisów, które będą określone w tym przedmiocie przez ministra dóbr państwa i przedstawiać takie plany do zatwierdzenia komitetów ochrony lasów. Po zatwierdzeniu planu, właściciel, do którego lasu plan się odnosi, nie podlega co do porządku i przestrzeni użytkowania z materyałów leśnych żadnym innym ograniczeniom, prócz wskazanych w zatwierdzonym do tego lasu planie. Jeżeli w ciągu roku od czasu przedstawienia planu komitetowi ochrony lasów nie będzie ani zatwierdzenia, ani odmowy zatwierdzenia planu, to właściciel lasu ma prawo przystąpić do wykonania zawartych w tym planie projektów.

15) Właściciele lasów, w razie naruszenia przez nich samych albo przez zarządzających lub zawiadujących lasami przepisów, zawartych w artykułach 6, 11 i 13, tudzież wymagań zawartych w zatwierdzonych prawnie planach gospodarstwa (art. 7 i 40), obowiązani są sztucznie zadrzewić nieprawidłowo wyrąbane lub wykarczowane przestrzenie w określonym przez komitet ochrony lasów terminie, jeżeli naturalne zadrzewienie tych przestrzeni będzie uznane za niemożebne. W razie niewykonania przez właściciela lasów tego obowiązku w określonym terminie, tudzież w razie niedostateczności dokonanej przez tę osobę sztucznej plantacyi lasu, zadrzewienie odbywa się kosztem właściciela lasu podług budżetów, zatwierdzonych przez komitet ochrony lasów i za pośrednictwem podwładnych temu komitetowi urzędników.

16) Obowiązki właścicieli lasów, z wyjątkiem wzmiankowanego w artykule 15-ym sztucznego zadrzewienia, ciążą również na osobach, zawiadujących lub zarządzających cudzemi lasami.

Środki dopomagania i zachęcania do zaoszczędzania oraz do plantacyi lasów.

17) Niezależnie od istniejących sposobów zachęcania prywatnych właścicieli lasów do plantowania tychże, ustanawiają się, we wskazanym celu, tudzież w celu pobudzenia do zaoszczędzania lasów, jeszcze następujące środki (art. 18—22).

18) Wszystkie lasy, uznane za ochronne, uwalniają się od opłat gruntowych, państwowych i ziemskich. Z takiej samej ulgi korzystają przestrzenie leśne, zajęte przez sztucznie zaprowadzone plantacye, w ciągu trzydziestu lat od czasu zaprowadzenia lasu, jeżeli zamiast tych przestrzeni nie były dokonane karczunki (art. 11).

Uwaga. Przepisy o premiach za prace i pomyślne rezultaty w zakresie plantowania lasów (dod. do uwagi 3 do art. 615 Ust. leśn. podług dal. c. z r. 1886) rozciągają się, oprócz wyliczonych w tem prawie miejscowości, również na gubernię Stawropolską i na obwód Wojska Dońskiego.

19) Departament leśny wybiera z pomiędzy urzędujących przy zarządach dóbr państwa rewizorów leśnych osoby najbardziej doświadczone, którym, w celu dopomagania technicznego do prywatnego gospodarstwa leśnego, porucza, na skutek zaproszeń właścicieli lasów, oglądanie należących do nich posiadłości leśnych, dawanie rad w przedmiocie gospodarstwa leśnego, oraz kierowanie różnego rodzaju leśnemi w tych posiadłościach robotami w sposób, wskazany w oddzielnej instrukcyi (art. 22). W obwodzie Wojska Dońskiego obowiązki te powierzają się osobie bardziej doświadczonej z pomiędzy rewizorów leśnych, urzędujących przy zarządzie obwodowym, z polecenia tegoż zarządu. Osoby, na które będą włożone pomienione obowiązki, nazywają się rewizorami — instruktorami leśnymi.

20) Strażnicy leśni w lasach prywatnych i włościańskich za pilną i długoletnią służbę, tudzież za szczególne zasługi w zakresie gospodarstwa leśnego, otrzymują od ministeryum dóbr państwa listy pochwalne i medale, podług przepisów o nagrodach, ustanowionych dla urzędników straży leśnej skarbowej, tudzież nagrody pieniężne ze specyalnych funduszów wydziału leśnego. Przedstawienia do tych odznaczeń i nagród należą do komitetów ochrony lasów.

21) Komitety ochrony lasów wnoszą również przedstawienia do ministra dóbr państwa co do wyjednania nagród honorowych dla najprzykładniejszych z pomiędzy zarządzających lasami prywatnemi i publicznemi, zaliczonych do korpusu leśniczych.

22) Obowiązki rewizorów-instruktorów leśnych w stosunku do lasów publicznych i prywatnych, tudzież sposób wydawania sadzonek drzewnych i nasion z leśnictw skarbowych określają instrukcye, zatwierdzone przez ministra dóbr państwa. Instrukcye te publikują się w *Wiedomostiach* senackich, gubernialnych lub obwodowych.

Uwaga. Sposób wydawania sadzonek i nasion z leśnictw wojskowych obwodu Wojska Dońskiego określa minister wojny, po porozumieniu się z ministrem dóbr państwa i ogłasza publicznie w wyżej wskazany sposób (art. 22).

Zarząd ochrony lasów.

23) Ogólny nadzór nad wykonaniem przepisów, zawartych w niniejszem postanowieniu, powierza się departamentowi leśnemu ministeryum dóbr państwa.

24) Bezpośrednie zawiadywanie ochroną lasów, na wskazanych w niniejszem postanowieniu zasadach, powierza się w każdej gubernii i obwodzie komitetowi ochrony lasów, który pełni włożone na niego obowiązki przy pomocy urzędników zarządu skarbowego leśnego, policyi i instytucyj powiatowych do spraw włościańskich.

25) Komitet ochrony lasów składa się, pod prezydencyą gubernatora, z gubernialnego marszałka szlachty, prezesa sądu okręgowego albo jednego z członków sądu, przez postanowienie ogólnego zebrania sądu do tego wyznaczonego, zarządzającego dobrami państwa, albo wyznaczonego przez niego pomocnika zarządzającego lub jednego z rewizorów leśnych, drugiego rewizora leśnego, zarządzającego kantorem „udziałów", znajdującym się w mieście gubernialnem, prezesa urzędu ziemskiego gubernialnego albo jednego z członków tegoż, prezeń wybranego, członka stałego urzędu gubernialnego do spraw włościańskich i dwóch członków z miejscowych właścicieli lasów, wybranych przez zebranie ziemskie gubernialne. W razie jednak nieobecności lub niemożności przybycia na posiedzenie gubernatora, gubernialnego marszałka szlachty, prezesa sądu okręgowego, zarządzającego dobrami państwa, zarządzającego kantorem „udziałów" i prezesa urzędu ziemskiego gubernialnego zastępują ich w komitecie osoby, pełniące ich urząd lub obowiązki. Oprócz tego, w sprawach o uznanie lasu podlegającego zaoszczędzeniu w celu ochrony początków i źródeł rzek lub ich przytoków, na posiedzenia komitetu ochrony lasów zaprasza się, na prawach członka, przedstawiciel wydziału dróg i komunikacyj, przez oddzielne postanowienie zarządu miejscowego okręgu, do tego wyznaczony.

Uwaga. W guberniach, gdzie nie są wprowadzone instytucye ziemskie, członka stałego urzędu gubernialnego do spraw włościańskich zastępuje, z polecenia gubernatora, jeden z oddzielnych członków tegoż urzędu; zaś prezesa urzędu ziemskiego gubernialnego i dwóch członków, wybieranych przez zebranie ziemskie gubernialne, zastępują trzej członkowie z miejscowych właścicieli lasów, zaproszeni przez ministra spraw wewnętrznych, na przedstawienie gubernatora, oparte na porozumieniu się tegoż z gubernialnym marszałkiem szlachty. Tam, gdzie wybory szlachty nie mają miejsca, gubernialnego marszałka szlachty zastępuje w komitecie osoba, pełniąca, w ogólnym porządku służby, obowiązki tegoż marszałka.

26) Postanowienia komitetu ochrony lasów w przedmiotach należących do jego kompetencyi (art. 29) uznają się za ważne tylko wtedy, gdy na posiedzeniu komitetu, oprócz prezesa lub jego zastępcy i jednego z przedstawicieli zarządu dóbr państwa, byli obecni: gubernialny marszałek szlachty, prezes sądu okręgowego i prezes urzędu ziemskiego gubernialnego albo zastępujący ich urzędnicy.

27) Referatami komitetu ochrony lasów zawiaduje miejscowy zarządzający dobrami państwa, albo zastępujący go pomocnik lub rewizor leśny.

28) Na urzędujących przy zarządach dóbr państwa rewizorów leśnych wkłada się w zakresie powierzonych im rewirów obowiązek kontrolowania urzędników, którym komitety ochrony lasów poruczają nadzor nad lasami prywatnemi i publicznemi (art. 42 ust. a.).

Uwaga. W obwodzie Wojska Dońskiego, obowiązki tak komitetu ochrony lasów jak i zarządu dóbr państwa co do wprowadzenia

w wykonanie niniejszego postanowienia pełni zarząd obwodowy; zaś obowiązkami urzędników wydziału leśnego skarbowego—zawiadują urzędnicy leśni wojska. W posiedzeniach zarządu obwodowego w przedmiotach należących do wydziału komitetu ochrony lasów, biorą udział, z prawem do głosu, obwodowy marszałek szlachty i dwóch miejscowych właścicieli ziemskich, zaproszonych przez atamana nakaznego wojsk.

29) Komitetom ochrony lasów powierza się:

a) uznawanie lasów za ochronne (art. 3—5) i zatwierdzenie planów gospodarstwa co do takich lasów (art. 39);

b) uznawanie lasów za podlegające zaoszczędzeniu w celu zabezpieczenia początków i źródeł rzek lub ich przytoków;

c) zezwolenie na zamianę przestrzeni leśnych, na inne użytki;

d) wstrzymanie i uchylanie rozporządzeń właścicieli lasów co do trzebieży leśnych, które grożą lasowi zniszczeniem (art. 13);

e) zatwierdzenie planów gospodarstwa leśnego dla lasów nieuznanych za ochronne (art. 14 i 40);

f) ustanowienie terminu do sztucznego zadrzewienia przez właścicieli nieprawidłowo wyrąbanych lub wykarczowanych przestrzeni i zatwierdzenie budżetów w celu dokonania takiego zadrzewienia przez wydział leśny;

g) wzmiankowane w art. 42 czynności gospodarcze w przedmiocie ustanowienia nadzoru nad lasami i pociągnięcia do odpowiedzialności prawnej winnych naruszenia przepisów niniejszego postanowienia.

30) Prawo oświadczania komitetom ochrony lasów o konieczności uznania przestrzeni leśnych za ochronne (art. 3—5) albo podlegające zaoszczędzeniu w celu zabezpieczenia początków i źródeł rzek albo ich przytoków służy wyłącznie urzędom ziemskim gubernialnym i obwodowym, oraz zarządom wydziałów dróg i komunikacyj, „udziałów" i dóbr państwa. Wszystkie bezpośrednio zainteresowane w zachowaniu lasów towarzystwa i osoby zwracają się z prośbami i deklaracyami w tym przedmiocie do pomienionych instytucyj, które, jeżeli uznają je za zasługujące na uwagę, nadają im bieg dalszy we wskazany w niniejszym artykule sposób.

31) Przed uznaniem lasu za ochronny albo podlegający zaoszczędzeniu w celu zabezpieczenia początkow i źródeł rzek lub ich przytoków, oraz przed postanowieniem co do zaniechania lub wstrzymania trzebieży, urzędnicy zarządu skarbowego leśnego powinni zbadać wszystkie odnoszące się do sprawy okoliczności na samem miejscu znajdowania się tego lasu.

32) O czasie dokonania badania w przedmiocie uznania lasu za ochronny (art. 31) albo co do zaniechania lub wstrzymania trzebieży, zabronionej w artykule 13 niniejszego postanowienia, właściciel lasu, a w razie jego nieobecności zawiadujący lasem uwiadamia się przynajmniej na siedm dni pierwej. Niestawienie się tych osób nie wstrzymuje badania.

33) Co do każdego badania sporządza się na miejscu oddzielny protokuł, do którego wnoszą się wszystkie zebrane wiadomości. Kopia protokułu komunikuje się właścicielowi albo zawiadującemu lasem.

34. Na sporządzony protokuł właściciel lub zarządzający lasem ma prawo podać do komitetu ochrony lasów opozycyę, z wyłuszczeniem swoich zarzutów przeciwko przytaczanym w protokule wiadomościom. Do podania opozycyi wyznacza się termin trzydziestodniowy, z dołączeniem wiorstowego, obliczanego zgodnie z artykułem 300 ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z 1883 roku).

35) Po upływie określonego w artykule 34-ym terminu, jeżeli nie zajdzie potrzeba dodatkowego badania, komitet ochrony lasów przystępuje do rozstrzygnięcia sprawy. O czasie rozpoznawania sprawy zawiadamia się właściciel lub zawiadujący lasem, i wrazie przybycia kogoś z tych osób, stawiający się dopuszcza się do przedstawienia objaśnień ustnych, które wciągają do protokułu posiedzenia. Niestawienie się właściciela lub zawiadującego lasem nie wstrzymuje biegu sprawy.

36) W każdej kwestyi, dotyczącej uznania lasu za ochronny, albo uchylenia lub wstrzymania trzebieży, sporządza się oddzielne postanowienie, ze szczegółowem wyłuszczeniem wszystkich okoliczności, na których się opiera. Postanowienie ogłasza się właścicielowi, stosując się do sposobu, wskazanego w artykułach 282—288, ustawy postępowania sądowego cywilnego, za pośrednictwem urzędników zarządu dóbr państwa lub policyi. Prócz tego, postanowienia te drukują się trzykrotnie w miejscowych *Wiedomostiach* gubernialnych lub obwodowych.

37) W sprawach o uznanie przestrzeni leśnych za podlegające zaoszczędzeniu w celu zabezpieczenia początków i źródeł rzek lub ich przytoków, uwiadomień o czasie zamierzonego badania nie posyła się, lecz każda deklaracya co do uznania lasu za podlegający zaoszczędzeniu komunikuje się w kopii właścicielowi albo zawiadującemu lasem, który ma prawo komunikować swoje zarzuty komitetowi ochrony lasów. W dalszym biegu sprawy przestrzegają się przepisy, zawarte w artykułach 33—36.

38) Postanowienia komitetu co do uznania lasu za ochronny lub za podlegający zaoszczędzeniu w celu zabezpieczenia początków i źródeł rzek lub ich przytoków, tudzież co do zatwierdzenia planów gospodarstwa w lasach ochronnych i co do uchylania lub wstrzymania trzebieży (art. 29 ust. a, b i c) stają się dla właścicieli obowiązującemi od dnia ogłoszenia im tych postanowień we wskazany sposób (art. 36).

39) Sporządzenie planów gospodarstwa dla lasów uznanych za ochronne powierza się urzędnikom zarządu leśnego skarbowego, albo zarządu „udziałów", jeżeli las znajduje się pod zawiadywaniem tego ostatniego. Wzmiankowany plan powinien być zatwierdzony przez komitet ochrony lasów:

a) jeżeli las za ochronny ostatecznie uznanym będzie na początku roku—przed 1 marca tegoż roku;

b) jeżeli zaś uznanym będzie po 1 marca—najpóźniej w końcu następnego roku.

Sporządzony przez urządzającego las plan gospodarstwa dla lasu ochronnego, należącego do właściciela prywatnego, przedstawia się temuż właścicielowi lub zawiadującemu lasem, który ma prawo podać do komitetu ochrony lasów opozycyę przeciwko temu planowi w terminie trzydziestodniowym, z dodaniem wiorstowego, obliczanego zgodnie z artykułem 300 ustawy postępowania sądowego cywilnego (wyd. z r. 1883). W dalszym biegu sprawy zachowują się przepisy, postanowione w artykułach 35 i 36.

40) Porządek sporządzania planów gospodarstwa dla lasów ochronnych określa oddzielna instrukcya, wydawana przez ministra dóbr państwa, który zatwierdza również przepisy dla właścicieli lasów, przepisy o sporządzeniu uproszczonych planów gospodarstwa leśnego w przestrzeniach nieuznanych za ochronne. Przepisy te mogą wymagać, ażeby w uproszczonych planach gospodarstwa leśnego były zawarte: rysunek granic folwarku, oznaczenie przestrzeni tegoż, wiadomości co do gatunku i wieku plantacyj, tudzież określenie porządku i ilości porąb, zabezpieczających naturalnie odnawianie się lasów. Wzmiankowane instrukcye i przepisy publikują się w *Wiedomostiach* senackich i gubernialnych lub obwodowych.

41) Zamiana gruntów leśnych na inne użytki może być dozwolona bez przeprowadzenia pierwiastkowych badań na miejscach, jeżeli komitet ochrony lasów nie ma na widoku deklaracyj co do konieczności uznania lasu za ochronny lub podlegający zaoszczędzeniu w celu zabezpieczenia początków i źródeł rzek albo ich przytoków, a w ostatnim razie i wtedy, gdy wskutek obszerności folwarku leśnego karczowanie gruntu tegoż w zadeklarowanej przez właściciela lasu przestrzeni nie może zrządzić szkody obfitości źródeł wodnych.

42) Do czynności gospodarczych komitetów, wskazanych w ustępie *f* artykułu 29 należą:

a) rozdział lasów, w celu ustanowienia nad niemi nadzoru, pomiędzy urzędników wydziału leśnego skarbowego, policyi instytucyj powiatowych do spraw włościańskich;

b) wydawanie pomienionym urzędnikom pełnomocnictw do wytaczania spraw tudzież zanoszenia skarg i opozycyj przeciwko wyrokom sądowym i decyzyom w sprawach o naruszeniu niniejszego postanowienia;

c) udzielanie urzędnikom, którym poruczony jest nadzór nad lasami, szczegółowych instrukcyj co do ciążących na nich obowiązków i sposobu ich wykonania tudzież co do sposobu składania przez nich sprawozdań.

Uwaga. Nadzór nad lasami ochronnemi powierza się głównie urzędnikom zarządu lesnego skarbowego. Stali członkowie urzędów powiatowych do spraw włościańskich, pośrednicy pokojowi i komisarze do spraw włościańskich, mogą być pociągani jedynie do nadzoru nad lasami włościańskiemi albo nad lasami obciążonemi służebnościami.

43) Osoby prywatne, towarzystwa i instytucye, w razie naruszenia ich praw przez postanowienia komitetów ochrony lasów, mogą zanosić na takie postanowienia skargi do ministra dóbr państwa w terminie dwumiesięcznym, licząc od dnia ogłoszenia postanowienia, uznanego za nieprawidłowe. Skargi te podają się do komitetów, które decyzye te wydały i które w ciągu dwóch tygodni od dnia ich otrzymania przedstawiają je ministrowi razem ze swojemi objaśnieniami i oryginalnemi aktami. Minister dóbr państwa rozstrzyga skargi po porozumieniu się z ministrem spraw wewnętrznych, a jeżeli w sprawie zachodzi kwestya prawna, tudzież w przypadkach, dotyczących wydziału „udziałów" albo dróg i komunikacyj, albo też kraju Kaukazkiego, po porozumieniu się, prócz tego, z ministrami sprawiedliwości, Dworu Cesarskiego i „udziałów" i dróg i komunikacyj albo z główno-zarządzającym działem cywilnym na

Kaukazie, stosownie do kompetencyi. Skargi na postanowienia, zapadłe w przedmiotach, wyszczególnionych w ustępach a, b, c i d artykułu 29-go niniejszego postanowienia, przed rozstrzygnięciem ich w wyżej wskazany sposób, rozpoznają się w radzie ministra dóbr państwa.

Uwaga. W obwodzie Wojska Dońskiego skargi na postanowienia zarządu do spraw ochrony lasów rozstrzyga minister wojny, po porozumieniu się z ministrem dóbr państwa, a w odnośnych wypadkach, po porozumieniu się, prócz tego, z ministrami sprawiedliwości i dróg i komunikacyj (art. 43).

44) Postanowienia komitetu ochrony lasów w zakresie czynności gospodarczych, wyszczególnionych w art. 42, nie podlegają zaskarżeniu, lecz w razie nie zgodzenia się na nie prezesa komitetu, tudzież obecnego w komitecie zarządzającego dobrami państwa, lub jego zastępcy, postanowienia takie rozpoznaje minister dóbr państwa i rozstrzyga po porozumieniu się z ministrem spraw wewnętrznych.

Uwaga. W obwodzie Wojska Dońskiego przedstawienia zarządu obwodowego co do wzmiankowanych w niniejszym (44) artykule czynności gospodarczych, w razie niezgodzenia się prezesa lub jednego z członków zarządu, rozstrzyga minister wojny, po porozumieniu się z ministrem dóbr państwa,

45) Urzędnikom, którym poruczony jest nadzór nad wykonaniem w lasach przepisów niniejszego postanowienia, powierza się:

a) nadzór nad wykonaniem przez właściciela lasów przepisów niniejszego postanowienia, oraz postanowień komitetu ochrony lasów — i

b) wytaczanie z upoważnienia komitetu spraw przeciwko winnym naruszenia niniejszego postanowienia i oskarżanie tych osób w sądzie.

46) Wszyscy urzędnicy, którym powierzony jest nadzór nad wykonaniem w lasach przepisów niniejszego postanowienia, mogą oglądać te lasy w każdym czasie; przyczem właściciele lasów, ich zarządzający lub zawiadujący lasami nie mają prawa przeszkadzać im w tem. W czasie takiego oglądania lasów, urzędnicy nadzorujący nie mogą mieć przy sobie broni palnej.

47) Nabycie na rzecz skarbu lasów publicznych i prywatnych, w razie konieczności przedsięwzięcia takiego środka (art. 9), uskutecznia się w ustanowiony w tym celu sposób, po porozumieniu się ministra dóbr państwa z ministrem finansów i kontrolerem państwa.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

(Data publikacyi: 10 maja).

USTAWA
o państwowym podatku przemysłowym.

(Najwyżej zatwierdzona dnia 8-go czerwca 1898 r.)

(Streszczenie).

(Dalszy ciąg. — Patrz Nr 28).

ROZDZIAŁ III.

O dodatkowym (dopełniającym) podatku od przedsiębierstw, nie obowiązanych do publicznych sprawozdań.

Oddział I. O podatku składkowym.

Przedsiębierstwa handlowe i przemysłowe, niewymienione w § 91, w tej liczbie wszelkie niewyłączone od zasadniczego podatku przemysłowego przedsiębierstwa skarbowe, jakoteż osobiste zajęcia przemysłowe, zaliczone, podług dodatku V do § 3, od drugiego i trzeciego rzędu, podlegają, prócz zasadniczego podatku przemysłowego, opłacie składkowego podatku z poniżej wyszczególnionemi wyjątkami (§ 114).

Od opłaty podatku składkowego uwalniają się:

1) Wszystkie nowopowstałe przedsiębierstwa, co do których do 1-go kwietnia nie upłynął roczny okres od ich otwarcia. (Za nowo-powstałe przedsiębierstwa nie uważają się entreprzy i dostawy, choćby wykonywanie ich nie trwało przez cały rok, a także przedsiębierstwa, które w ciągu roku: a) przeniesione zostały z jednego pomieszczenia do drugiego, lub z jednej miejscowości do drugiej, b) przeszły od jednej osoby, lub urządzenia, do innych,c) chociaż nie dokonywają operacyj stale przez rok, lecz ponawiają je rok rocznie na pewien okres czasu).

2) Przedsiębiorstwa handlowe czwartego i piątego rzędu, przedsiębiorstwa przemysłowe siódmego i ósmego rzędu i przedsiębierstwa parostatkowe z ogólną przestrzenią nagrzewania kotłów, nie przewyższającą 300 stóp kw.

3) Przedsiębierstwa, których zysk we wszystkich zakładach handlowych i przemysłowych w granicach jednego rewiru podatkowego nie przewyższa: w stolicach 300 rub., w miejscowościach I kl. 250 rub., II kl.—200 rub., III kl.—150 rub. i IV kl.—100 rub., jakoteż przedsiębierstwa parostatkowe, których zysk nie przenosi 200 rub.

4) Ekspedytorzy przy komorach, maklerzy giełdowi i notaryusze giełdowi (rzęd II i III dodat. V do § 3), których zysk nie przewyższa podwójnej sumy zasadniczego podatku przemysłowego, zapłaconego przez nich (§ 116).

Komisyom rozkładowym pozostawia się prawo uwalniania od podatku składkowego przedsiębiorstw i osobistych zajęć przemysłowych z większym, niż wskazany wyżej, zyskiem, w razie dostarczenia dowodu, że rzeczone przedsiębierstwa, lub zajęcia trudnią się w szczególnie trudnem położeniu (§ 117).

Ogólna na Cesarstwo suma podatku składkowego przeznacza się na każde trzy lata w porządku prawodawczym (§ 118).

Ustanowiona, zgodnie z powyższem, suma zmniejsza się corocznie o tę część podatku składkowego, która przypada od przedsiębierstw, jakie przeszły w minionym roku z liczby podległych podatkowi od kapitału i procentowemu od zysku (§ 119).

Rozkładanie ogólnej na Cesarstwo sumy podatku składkowego pomiędzy gubernie (i obwody) uskutecznia się corocznie, zgodnie ze stopniem rozwoju w nich handlu i przemysłu — po roztrząśnięciu poczynionych przez departament handlu i rękodzieł propozycyj w osobnej komisyi do podatku przemysłowego. Postanowienia tej komisyi wprowadzane są w wykonanie z zatwierdzenia ministra skarbu po porozumieniu w odpowiednich wypadkach z ministrami spraw wewnętrznych, wojny, oraz rolnictwa i dóbr państwa, jakoteż kontroli państwa (§ 120).

DCN.

Tępienie brudnicy mniszki.

P. Jan Brandt, opisawszy szerzącego się w niektórych lasach Królestwa Polskiego szkodnika leśnego, Brudnicy mniszki (ocneria monacha), podaje w *Gazecie Lubelskiej* następujące środki jego tępienia:

1) Zbieranie jajek od połowy kwietnia. Robota uskutecznia się w ten sposób, że tępym nożem zeskrobują się odstające łuszczki kory, pod któremi zwykle ukryte są jajka, w podstawiony woreczek.

2) Niszczenie młodych gąsienic dopóki siedzą razem; przy pewnej wprawie jeden robotnik może oczyścić drzewa na dwóch morgach.

3) Niszczenie dojrzałych gąsienic, a także poczwarek i motyli w ciągu lata. Gąsienice można otrząsać z drzew; poczwarki, przyczepione na wysokości wzrostu człowieka można łatwo zbierać. Najtrudniej niszczyć motyle lecz i to daje się uskutecznić, gdyż zwykle siedzą one na korze dość nizko.

Oprócz tego, podług p. J. Żudry, doskonałym środkiem ochronnym jest palenie ognisk z suchych niezbyt, grubych polan i gałęzi, rozłożonych w wyrębach wśród drzewostanów, zagrożonych przez mniszkę. Motyle, fruwające w nocy od godz. 10 — 1, wpadają w ogniska.

Głównie zagrożone są lasy Ordynacyi Zamojskich, w których brudnica mniszka już się pojawiła (w małej ilości), i lasy rządowe, znajdujące się na granicy powiatów Biłgorajskiego i Zamojskiego.

Druk „Gazety Warszawskiej“ (Rubieszewski i Wrotnowski) Nowy-Świat 34.—Дозволено Цензурою.—Варшава, 8 Августа 1898 г.